

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Egri Zsuzsa (címe) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a dr. Z. Tóth Katalin (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 6. napján kelt 62.P.23.689/2013/4. számú ítélete ellen az I. rendű felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperes által szerkesztett lapot kiadó ...-nek (...) 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felpereseknek az alperes szerkesztésében megjelenő ... című hetilap ...-i számában közölt „...” című cikkében írtak miatt előterjesztett, 10 pontban összefoglalt sajtó-helyreigazítás iránti kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperes által szerkesztett ... című hetilapot kiadó ... nek 38.100 forint perköltséget, még a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

A felperesek kereseti kérelmét a Ptk. 79. §-ának, az Smtv. 12. § (1) bekezdésének, a Pp. 342. § (1)-(2) bekezdésének, a 343. § (1) bekezdésének, a Pp. 206. § (1) bekezdésének szabályai, valamint a PK 12. számú állásfoglalás rendelkezései alapján bírálta el.

Vizsgálta a keresetlevélben megjelölt sajtó-helyreigazítás iránti kérelem tartalma mellett azt, hogy a II. rendű felperes vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem

megfelel-e a törvényi kritériumnak. Rögzítette, hogy a sajtóközleményben megjelent valótlan tartalmú tényállítás sérelmezése esetén a perindítást megelőzően a sajtószerv felé irányuló helyreigazítási kérelmet kell előterjeszteni és csak ennek eredménytelensége esetén nyújtható be a keresetlevél. Az előzetes eljárás mellőzhetetlensége mellett szigorú szabályokhoz kötött a helyreigazítás iránti kérelem tartalma is, miután az előzetes kérelem alapján kerülhet abba a helyzetbe a sajtószerv, hogy a kérelem alaposágáról meggyőződhesse és megítélhesse azt, hogy egy esetleges perben sikerrel védekezhessen-e. A perben éppen ezért csak az írásban közölt kérelemben megjelölt tényállítások helyreigazítása kérhető. Az alpereshez eljuttatott, 2013. június 28. napján kelt kérelemből egyértelműen megállapította, hogy azt az I. rendű felperes terjesztette elő, a kérelem szövegének nyelvtani értelmezéséből csakis erre lehet következtetni. A PK 13. számú állásfoglalás alapján a személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, így a jogi személy is érvényesíthet sajtó-helyreigazítás iránti igényt. Miután azonban a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni, az alkalmazottat megillető sajtó-helyreigazítási igényt a munkáltató nem terjesztheti elő. Ha a sajtóközlemény a jogi személyt sérti, a munkáltató saját nevében jogosult sajtó-helyreigazítási igényt érvényesíteni, olyan lehetőség azonban nincs, hogy az alkalmazottja, tagja, a tisztségviselője nevében lépjen fel. Ennek alapján az elsőfokú bíróság egyértelműen megállapította, hogy a II. rendű felperes előzetesen helyreigazítást nem kért az alperestől, ekként a II. rendű felperes által előterjesztett kereseti kérelmet elutasította.

A továbbiakban a kereseti kérelem érdemi vizsgálatát az I. rendű felperes vonatkozásban végezte el. Kifejtette, hogy az I. rendű felperes kizárólag az alperestől, azaz a ... című hetilap nyomtatott verziójának a szerkesztőségétől kérte a helyreigazítást, az online szerkesztőségtől nem, ezért a kereseti kérelemnek az online szerkesztőség kötelezésére vonatkozó része sem volt alapos.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta a keresetben leírt, helyreigazítani kért részeket. Ennek során megállapította, hogy a kereseti kérelem 4., 8. és 9. pontjaiban megjelölt helyreigazító közlemény szövege eltér a sajtószervhez eljuttatott helyreigazítási kérelemben szereplő szövegtől, így e részek sajtó-helyreigazításra alkalmatlanok. Emellett megjegyezte, hogy a 4. és 8. pont vonatkozásában egyébként sincs az I. rendű felperesnek keresetőségi joga, miután az nem róla szól, míg a 9. pontban szereplő állítás igazolást nyert.

A kereseti kérelemben megjelölt helyreigazító közlemény 1., 2. és 3. pontja vonatkozásában ugyancsak azt állapította meg, hogy az I. rendű felperesnek nincs keresetőségi joga, a sérelmezett részek ugyanis a témával kapcsolatos általános megfogalmazásokat tartalmaznak, melyek nem kifejezetten az I. rendű felperesről szólnak, azok nem konkrétan rá vonatkoznak. A megjelölt részek nem tartalmaznak a társaságot érintő sérelmes állításokat, rá vonatkozó adatokat. A 3. pont vonatkozásában megjegyezte, hogy a helyreigazítani kért szövegrész és a megfogalmazott helyreigazítási szöveg között lényegtelen részben van csupán eltérés, ami sajtó-helyreigazításra alapot nem ad.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kereset 5. és 6. pontjaiban megjelölt

részek vonatkozásában igazolást nyert a hatósági vizsgálat ténye, amelyet az alperes által a per során csatolt okirati bizonyítékok is alátámasztanak. Az okiratokból egyértelműen bizonyítást nyert, hogy az I. rendű felperessel szemben vizsgálat indult, amelyre vonatkozóan az általánosságban történő utalás nem ad okot helyreigazításra.

A kérelem 7. pontjában található négy helyreigazítással érintett szövegrészek tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az 1. és 3. tagmondat valósága bizonyítást nyert. A 2. tagmondat csupán egy véleményt tartalmaz, míg az utolsó a II. rendű felperesre vonatkozik, így az I. rendű felperesnek nincs keresetőségi joga. Megjegyezte, hogy a kereseti kérelem 7. pontja egyébként sem alkalmas sajtó-helyreigazításra, mert a helyreigazítási kérelemben megjelölt szövegrész nem megfelelő a megjelölt szövegekben foglaltak korrigálására.

A kereset 10. pontjában írtakat véleménynek tekintette, amely egyébként is a II. rendű felperesre vonatkozik, vagyis az I. rendű felperesnek nincs keresetőségi joga.

Mindezek alapján a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezésének figyelembevételével került sor a kereset elutasítására.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, az ügyvédi munkadíj mértékének meghatározására a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a, 4/A. §-a alapján mérlegeléssel került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, amely az első fokú ítélet megváltoztatására irányult a kereset 7. pontjában megjelölt állítás vonatkozásában. Fellebbezésében az alperest az alábbi helyreigazító közlemény megjelentetésére kérte kötelezni: „...-án „...” címmel közzétett cikkben valótlanul és megalapozatlanul híreszteltük azt a valótlan állítást, miszerint „Pedig a képlet egyszerű: az egészségügy gyakorlatát meghatározó tudományos „csúcsszerv”, az ETT szerint a ...nek a vizsgálatokhoz engedélyt kellett volna kérnie, s ilyen információink szerint nem kért és nem kapott”. Ezzel szemben a valóság az, hogy az ÁNTSZ nem tett olyan megállapítást, hogy a ... által folytatott embriók genetikai szűrése kísérletezésnek minősül, és nem tiltotta meg a ... által végzett preimplantációs genetikai szűrést. Az ÁNTSZ szerint a I.rendű felperes neve a jogszabályban meghatározott működési engedély birtokában végzi egészségügyi szolgáltatói tevékenységét, a hatóság rendelkezésére álló adatok, információk alapján szabályosan működik.”

Előadta, hogy az egyetlen erre illetékes hatóság, amely nem az Egészségügyi Tudományos Tanács, hanem ... (ÁNTSZ) engedélyezte tevékenységét, amely engedély a mai napig változatlan tartalommal hatályban van. Az elsőfokú eljárás során csatolta az ÁNTSZ 2013. június 18. napján - a Fővárosi Törvényszék előtt folyó, a ... elleni sajtó-helyreigazítási perükben - tett nyilatkozatát, amelyben a következőket is közölte: „Hatóságom nem tett olyan megállapítást, hogy a ... által folytatott embriók genetikai szűrése kísérletezésnek minősül és nem tiltotta meg a ... által végzett preimplantációs genetikai szűrést”, valamint „A I.rendű felperes neve a jogszabályban meghatározott működési engedély birtokában végzi egészségügyi

szolgáltatói tevékenységét, a hatóság rendelkezésére álló adatok, információk alapján szabályosan működik." Csatolta a Fővárosi Törvényszék azóta jogerőre emelkedett ítéletét, amelyben az ÁNTSZ ezen nyilatkozata alapján helyreigazításra kötelezte a ... szerkesztőségét, aki az alperessel egyezően azt állította, hogy nincs engedélye az adott szűrés végzésére.

Kifejtette, hogy a cikkben név nélkül emlegetett, de az alperes által benyújtott dokumentumokból megállapíthatóan a ... által benyújtott panaszt az ÁNTSZ megvizsgálta. Ennek során szakfelügyelő orvos kirendelésére került sor, akinek a véleménye alapján zárta vizsgálatát az ÁNTSZ és írta meg az alperes által csatolt levelet a panaszosnak. Ezen, 2013. március 28-án kelt levélben az ÁNTSZ, mint az arra a kizárólagosan jogosult hatóság ismételten és egyértelműen megállapította, hogy „Az Egészségügyi Tudományos Tanács Humán Reprodukciós Bizottsága ... (...) tárgyában elfogadott állásfoglalásában a ... eljárás alkalmazását az alacsony kockázatú betegcsoportban végzett aneuploida szűrést, bár csak korlátozott javaslattal (magas anya életkor, többszöri eredménytelen ... kezelés), de elfogadhatónak tartotta azoknál a pácienseknél, akiknél az egészségügyről szóló 1997. évi törvény 167. §-a alapján asszisztált reprodukciós beavatkozás végezhető. Az önellátása idején az idézett állásfoglalás érvényben volt, ezért a I.rendű felperes neve az ETT Humán Reprodukciós Bizottság állásfoglalására tekintettel végezte a ... vizsgálatokat."

Mindezek alapján - álláspontja szerint - az illetékes hatóság két azonos tartalmú és egyértelmű nyilatkozatával is bizonyította, hogy rendelkezik a megfelelő engedélyekkel a szűrővizsgálat végzéséhez. Ezzel szemben az alperes csak a hatósági vizsgálat során keletkezett orvosszakmai vélemény és a ... elnökének nem publikálásra szánt magánvéleményét csatolta a tárgyban, amelyek egyike sem bír releváns bizonyító erővel. Kifogásolta, hogy az első fokú ítélet ezen tényeket és bizonyítékokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyta és az indokolás a kérelem ezen részének elutasítását érintően mindössze annyit jegyez meg, hogy azt az alperes bizonyította a már említett véleményekkel. Álláspontja szerint az illetékes hatóság hivatalos állásfoglalásaival szemben az alperes által csatolt vélemények nem támasztják alá, hogy az alperes a valóságnak megfelelően tájékoztatta a nyilvánosságot.

Sérelmezte, hogy az első fokú ítélet további magyarázatot nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy azon alperesi állítással szemben, miszerint nem kért és nem kapott engedélyt a vizsgálat végzésére, miért nem megfelelő az a szöveg, amely a csatolt bizonyítékokkal egyezően azt mondja ki, hogy a megfelelő engedélyek birtokában végzi tevékenységét a társaság. Ugyanakkor ha ez így is van, ez nem ad okot a kérelem elutasítására, miután a PK 15. számú állásfoglalás értelmében a bíróság belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét. Vagyis, ha a közzétenni kért nyilatkozat nem megfelelő, az elsőfokú bíróságnak módosítani kellett volna a helyreigazító közlemény szövegét, meg kellett volna határoznia, hogy a közölni kért nyilatkozat mennyiben és miben nem helytálló és ennek megfelelően kellett volna helyt adni a kereseti kérelmének.

A fellebbezési eljárásban a felperes előadta, hogy a ... Működési Engedélye kiterjed az érintett vizsgálatra is, azonban az engedély megadását követően módosította álláspontját az ETT és tett javaslatot arra, hogy állapítsák meg azt, hogy az eljárás

kutatásnak vagy rutineljárásnak minősül-e. Ha a vizsgálat eredményeként az eljárást kutatásnak minősítik, abban az esetben lesz szükség a kutatási engedély beszerzésére. Az ÁNTSZ eljárása e tárgyban jelenleg is folyamatban van.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján. Hangsúlyozta, hogy a jogvitában bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A fellebbezéssel érintett pont tekintetében a pert megelőzően eltérő tartalmú kérelmet terjesztett elő az I. rendű felperes, amely ugyancsak akadályát képezi a helyreigazítás teljesítésének. Megítélése szerint az I. rendű felperes a cikk egészéből kiragadta a helyreigazítani kért mondatot. Kiemelte, hogy nem azt vitatja, hogy ÁNTSZ engedély nélkül végzi szakmai tevékenységét az I. rendű felperes, hanem azt, hogy a kutatási kísérleti tevékenységet végzi engedély nélkül. Az előterjesztett helyreigazítási kérelem a PK 13. számú állásfoglalásban foglaltakkal ellentétes.

Az I. rendű felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A perbeli jogvitában az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta azt, hogy a peres eljárás megindítását megelőzően az I. rendű felperes milyen tartalommal terjesztette elő sajtó-helyreigazítás iránti kérelmét a sajtószerv felé. A vonatkozó, elsőfokú bíróság által idézett jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti perben csak az írásban előzetesen közölt kérelemben megjelölt közlések helyreigazítása képezheti a kereset tárgyát. Kétségtelen, hogy a PK 15. számú állásfoglalás I. pontja lehetőséget ad arra, hogy a bíróság határozatában - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - belátása szerint állapítsa meg a helyreigazítás szövegét, azonban erre csak abban az esetben van lehetőség, ha a sérelmezett részek lényegét érintően a helyreigazítási kérelem a sajtószerv felé már előterjesztésre került.

A másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezési álláspontját érintően rámutat arra, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti perekben a bíróságnak minden esetben a cikk megjelenésekor fennálló körülményeket kell figyelembe vennie, vizsgálatának tárgyává tennie. A sajtóközlemény kifogásolt tényállításainak valóságát a sajtószervnek a cikk közlésekor rendelkezésre álló adatokkal kell bizonyítania. Abban az esetben, ha csupán az írás megjelenését követően merülnek fel olyan adatok, körülmények, amelyek cáfolják a leírt állításokat, azok utólagosan már nem vehetők figyelembe.

A kereset tárgyát képező, „...” címmel megjelent, 4. oldalas írás a genetikai kutatásokról és tesztek, vizsgálatok alkalmazásáról szól, bemutatva a magyarországi lehetőségeket is, e körben érintve az I. rendű felperesi társaságot.

A kereseti kérelemben 7. pont alatt megjelölt, fellebbezéssel érintett cikkrészlet egyértelműen a ... panaszának vizsgálatáról és annak előzményéről szól. A vita tárgyát az képezi, hogy az ún. ... eljárás rutineljárásnak minősül-e vagy az kutatási-kísérleti tevékenység körébe tartozik-e, és ennek függvényében annak elvégzéséhez szükséges-e engedély, kért-e ilyet a felperesi társaság. Maga az I. rendű felperes hivatkozott arra a fellebbezési eljárás során, hogy a mai napig nincs jogerős hatósági döntés arra vonatkozóan, hogy a preimplantációs genetikai diagnosztika rutineljárásnak vagy kutatásnak minősül-e. A cikk megjelentetésekor a jelenleg is folyamatban lévő eljárásra az alperes nem lehetett figyelemmel.

A felperes keresete nem kifejezetten a speciális szűrést érinti, hanem - annak tartalma szerint - azon hamis látszat keltésére hivatkozik, miszerint a kft-nek a tevékenységére vonatkozóan nincs működési engedélye. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban a cikkből ez a következtetés nem olvasható ki, az írás a panaszügyet érintve éppen azt állítja, hogy a ... konkrétan erre a speciális vizsgálatra nem kért és nem kapott engedélyt. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy az írás mindezt nem alaptalanul állította, miután bizonyítást nyert az, hogy az alperes megkereste az ETT-t és az ügyben kompetens orvosprofesszortól azt a tájékoztatást kapta, hogy a panaszos számára ajánlott speciális vizsgálatához, a teszt elvégzéséhez engedély szükséges, mely vonatkozó engedéllyel a társaság nem rendelkezett.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta a fellebbezés folytán szükségessé vált kiegészítésekkel.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, 4/A. §-a alapján határozott.

, 2014. március 6.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

